

መምርሒ ቫይረስ ኮሮና (Covid19)

ትግርኛ / Tigrinya

COVID-19፡ ንሳናቡእን መተሓላለፊ ሻምብቆን ከጥቅዕ ዝኸለል ሓድሽ ዓይነት ሕማም እዩ። ቫይረስ ኮሮና ብዝጸዋዕ ቫይረስ ድማ ዝመጽእ እዩ። ከምዚ ዝሰዕብ ምልክታት እንተልይኩም፡

- ልዑል ሙቕት ሰብነት – ኣብ ኣፍልብኹም ወይ ሕቕኹም ምስእት-ንክፍዎ፡ ሙቕጥ ምስዝሰምዓኩም
- ሓድሽ ዝኾነ እም ኸኣ ዘየቐርጽ ሰዓል – እዚ ማለት ብተደጋጋሚ ከትሰዕሉ እንተጀሚርኩም፡

ካብ ገዛ ኸትወጹ ዮብልኩምን።

ካብ ገዛ ዘይወጹ ግዜ ክንደይ እዩ፤

- እዚ ምልክታት ሕማም ዘለዎ ዝኾነ ሰብ፡ እንተወሓደ ን7 መዓልታት ካብ ገዛ ኸወጽእ ኣይግባእን።
- ምስ ካልኣት ሰባት ትቕመጡ እንተኾንኩም፡ ነቲ ረኽሲ ካብ ገዛ ወጻኢ ናብ ዝኾነ ቦታታት መታን ከየላብዕዎ፡ እንተወሓደ ን14 መዓልታት ካብ ገዛ ክወጹ ኣይግባእን።
- ድሕሪ 14 መዓልታት፡ እቲ ምልክታት ሕማም ዘይብሉ ምሳኹም ዝቐመጥ ዝኾነ ሰብ፡ ናብ ንቡር ስርሑ ክምለስ ይኸእል እዩ።
- ኣብ ገዛኹም ዝቐመጥ ዝኾነ ሰብ፡ እዚ ምልክታት ሕማም እንተልይዎ፡ ካብቲ ምልክታት ሕማም ዝጀመረሉ መዓልቲ ጀሚሩ ን7 መዓልታት ካብ ገዛ ኸወጽእ ኣይግባእን። ዋላ’ውን ንልዕሊ 14 መዓልታት ካብ ገዛ ዘይወጹ እንተኾነ’ውን፡ ናይ ግድን ኸምኡ ኸግበር ኣለዎ።
- 70 ዓመት ወይ ልዕሊኡ ምስ ዝገበረ ዓቢ ሰብ፡ ሕዳር ሕማም ምስዘለዎ ሰብ፡ ከምኡውን ምስ ጥንስቲ ወይ ዝተዳኸመ ስርዓተ-ምክልኻል ምስ ዘለዎ ሰብ ትቕመጡ እንተልይኹም፡ ን14 መዓልቲ ምስእም ክጸንሕ ዝኸእል ሰብ ክትረኽቡሎም ፈትኑ።
- ኣብ ሓደ ገዛ ብሓባር ኣብ እትቕመጥሉ ግዜ፡ ብዝተኸለለ መጠን ካብ ንኡድሕድኩም ተረሓሒቕኩም ተቐመጡ።

ካብ ገዛ ብዛዕባ ዘይምውጻእ ዝውሃብ ምኽሪ

ናብ ስራሕ፡ ቤት ትምህርቲ፡ ቦታታት ሓፈሻዊ ሕክምና፡ ቤት መድሃኒት ወይ ሆስፒታል ኣይትኺዱ።

ንዓኹም ተባሂሉ ንእተሓዘኤ መሳለጥያታት ተጠቐሙ ወይ ቅድምን ድሕርን ምጥቃምኩም ኣጸርይዎ

ምስ ካልኣት ሰባት ጥቡቕ ዝኾነ ርክብ ኣይሃልውኩም

ምግብን መድሃኒታትን ብኻልእ ሰብ ናብ ገዛኹም ከምዝመጽእ ግበሩ።

ኣጋይሽ/በጻሕቲ ክመጽኹም የብሎምን

እንተተኻኢሉ ንበይንኹም ደቅሱ።

ኣእዳውኩም ብቐጻሊ ተሓጸቡ።

ብዙሕ ማይ ስተዩ።

ነቲ ምልክታት ሕማም ኣብ ምጉዳል መታን ክሕግዘኩም ፓራሲታሞል ውሰዱ።

ንሃገራዊ አገልግሎት ጥዕና (NHS 111) ዝውከሰሉ ግዜ መዓስ እዩ፡

- ከም ምዕዛብ ተለቪዥን፡ ምጥቃም ተሌፎን፡ ምንባብ ወይ ካብ ዓራት ምትንጎእ ዝኣመሰለ፡ መዓልታዊ ኣትገብርዎ ነገር ክትገብሩ ዘይክእሉ ኣዚኹም ምስኣትሓም
- ነቲ ምልክታት ሕማም ኣብ ገዛ ኬንኩም ንክትቐጻጸሩ ምስዘይትክእሉ
- ኩነታትኩም እናኸፈኤ ምስዝክይዩ
- እቲ ዘለኩም ምልክታት ሕማም፡ ድሕሪ 7 መዓልታት ምስዘይመሓየሹዮ

ንNHS 111 ብኸመይ ከውከስ ይክእል፡

እቲ ቀጺልኩም ክትገብርዎ ዘለኩም ነገር ንምፍላጥ፡ **ንብቐጥታ ንዝውሃብ አገልግሎት ቫይረስ ኮሮና NHS 111** ክትጥቀሙ ትክእሉ ኢኹም። ንቐጥታዊ አገልግሎታት ክትረኽቡ ምስዘይትክእሉ፡ ናብ 111 ክትድውሉ ትክእሉ ኢኹም (እዚ፡ ብናጻ ዝድወለሉ ቍጽሪ ተሌፎን እዩ)። ንቋንቋኹም ዝትርጉም ኣስተርጓሚ ንክቐረበልኩም ክትሓቱ ትክእሉ ኢኹም።

ብዛዕባ ዘሎኒ ኩነታት ኢሚግሬሽን ተሸጊረ ምስዝህሉኹ እታ ዘጋጥመኒ ነገር እንታይ እዩ፡

ንቫይረስ ኮሮና ዝምልከት ኩሉ አገልግሎታት NHS፡ ኣብ ዩናይትድ ኪንግደም ንዝርከቡ ሰባት እሞ ኸኣ ዝኾነ ዓይነት ኩነታት ኢሚግሬሽን ይሃልዎም ንኹሎም ብናጻ ዝውሃብ እዩ። እዚ ድማ ዋላውን እቲ ውጽኢት ሕማም ከምዘይብልኩም ይተሓበር፡ መርመራን ሕክምናን ቫይረስ ኮሮናን ዘጠቓልል እዩ። ሆስፒታላት NHS፡ ነቶም ንCOVID-19 ዝምልከት መርመራ ወይ ሕክምና ንክግበረሎም ዝቐበላኦም ሰባት፡ ኣብ ልዕሊ ዘለዎም ኩነታት ኢሚግሬሽን ፈተሻ ክገብሩ ከመይብለን ተሓቢርዎን እዩ።

ንለቦዳ ቫይረስ ኮሮና ጠጠው ኣብ ምባል ንክሕግዝ እንታይ ክገብር ይክእል፡

- ሳሙናን ማይን ገይርኩም እንተወሓደ ን20 ካልኢታት ንኣኣዳውኩም ብቐጻሊ ሕጸቡ
- ካብ ገዛ ከይትወጹ ንዝብል ምክሪ ተኸተሉ

እዚ ምክሪ'ዚ፡ ብNHS ኣብ ዝውሃብ ምክርን ሓበሬታን ምርኩስ ዝገበረ እዩ፡ መበቐል ሃገር ብዘየገድስ፡ ኣብ ዩናይትድ ኪንግደም ንዝቐመጥ ዝኾነ ሰብ ዝውሃብ ምክሪ እዩ። ንዝያዳ ሓበሬታ፡

- መምርሒ NHS፡ <https://www.nhs.uk/conditions/coronavirus-covid-19/>
- ጽሑፋት ቢግ ሊፍ (Big Leaf)፡ <https://www.bigleaffoundation.org.uk/covid-19-advice.html>

ሕታም 2 [16.03.2020] / version 2 [16.03.2020]